

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА на „АВИОНАМС” АД за 2021 година

23.03.2022 г.

град Пловдив

Годишният доклад за дейността на „АВИОНАМС“ АД за 2021 година е изготвен съгласно изискванията на чл.39 от Закона за счетоводството (ЗСч), чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон (ТЗ), на база анализ на развитието, пазарните тенденции и присъствие, обществената, макро- и микро-икономическата среда, финансово-икономическото състояние на Дружеството през 2021 г., и вероятните перспективи за неговото развитие.

ЗАБЕЛЕЖКИ:

Съгласно изискванията на Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия (ППЗПП), настоящият Годишен доклад съдържа Анализ на дейността и Анализ на финансовото състояние към 31 декември 2021 г, и не съдържа Анализ на изпълнението на финансовите и нефинансовите цели по чл.61, ал.2, т.2 от ППЗПП.

Към настоящия момент „АВИОНАМС“ АД няма утвърдена от Общото събрание на акционерите (ОСА) Бизнес-програма за периода 2021 - 2023 г., като предвид обстоятелството, че Министерския съвет все още не е приел Политиката за участието на държавата в публичните предприятия, Дружеството не може да представи на ОСА Бизнес-програма със средносрочни цели и планирани резултати, съгласно изискването на чл.57, ал.1 и чл.60, ал.1 от ППЗПП.

Съгласно условията на чл.2 във връзка с чл.5, ал.2, т.4 от ППЗПП, в одобрената от МС Политика за участието на държавата в публичните предприятия се определят не само целите, но и „показателите за изпълнението на политиката“, т.е. към момента не е налице база за определяне на конкретни стойности на ключовите показатели за изпълнение на финансови и нефинансови цели по години, за които ОСА следва да одобри Бизнес-програмата на Дружеството.

23.03.2022 г.

гр. Пловдив

Изпълнителен директор:

инж. Йордан Новаков

ОДОБРЕНИЕ НА ГОДИШНИЯ ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

Годишният доклад за дейността на „АВИОНАМС“ АД за 2021 година е разгледан и одобрен от Съвета на директорите на свое заседание, проведено на 23.03.2022 г., и е приет с Протокол № 57 от 23.03.2022 година.

Председател на
Съвета на директорите:

Атанас Тодоров

СЪДЪРЖАНИЕ**1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ**

вкл.: Клонове (чл.39, т.7 от ЗСч) и Свързани лица (съгласно СС 24)

2. ОБЕКТИВЕН ПРЕГЛЕД ЗА ДЕЙНОСТТА (чл.39, т.1 от ЗСч)

- 2.1. Дейност
- 2.2. Капиталови промени
- 2.3. Информация за приходите и разходите
- 2.4. Текущо състояние
- 2.5. Рискове, пред които е изправено Дружеството

3. АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВИ И НЕФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ (чл.39, т.2 от ЗСч)

- 3.1. Финансови показатели
- 3.2. Нефинансови показатели

4. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ (чл.39, т.5 от ЗСч)**5. ОЦЕНКА НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ НАМЕРЕНИЯ****6. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СОБСТВЕНИ АКЦИИ (чл.187д от ТЗ и чл.39, т.6 от ЗСч)****7. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СДЕЛКИ, СКЛЮЧЕНИ МЕЖДУ „АВИОНАМС“ АД И СВЪРЗАНИ ЛИЦА****8. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СДЕЛКИ, ВОДЕНИ ИЗВЪНБАЛАНСОВО****9. ДЯЛОВИ УЧАСТИЯ НА „АВИОНАМС“ АД, ОСНОВНИ ИНВЕСТИЦИИ В СТРАНАТА И ИЗТОЧНИЦИ /НАЧИНИ НА ФИНАНСИРАНЕ****10. СКЛЮЧЕНИ ОТ „АВИОНАМС“ АД ДОГОВОРИ ЗА ЗАЕМ****11. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПОЛИТИКАТА ОТНОСНО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИТЕ РЕСУРСИ**

- 11.1. Използвани финансови инструменти (чл.39, т.8 от ЗСч)
- 11.2. Информация, касаеща натрупаните загуби в Собствения капитал на Дружеството отнасяща се към притежателите на капитала

12. ПРОМЕНИ В УПРАВИТЕЛНИТЕ И НАДЗОРНИ ОРГАНИ И НАСТЪПИЛИ ПРОМЕНИ В ОСНОВНИТЕ ПРИНЦИПИ НА УПРАВЛЕНИЕ

- 12.1. Промени в управителните и надзорни органи
- 12.2. Системи за вътрешен контрол и управление на риска

13. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЧЛЕНОВЕТЕ НА СЪВЕТА НА ДИРЕКТОРИТЕ (чл.247, ал.2 от ТЗ)

- 13.1. Размер на възнагражденията, наградите и/или ползите на членове на управителните и контролните органи (чл.247, ал.2, т.1 от ТЗ)
- 13.2. Придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на съветите през годината акции и облигации на дружеството (чл.247, ал.2, т.2 от ТЗ)
- 13.3. Права на членовете на съветите да придобиват акции/ облигации на дружеството (чл.247, ал.2, т.3 от ТЗ)
- 13.4. Участие на членовете на Съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети (чл.247, ал.2, т.4 от ТЗ)
- 13.5. Информация за сключени договори по чл.240б от ТЗ (чл.247, ал.2, т.5 от ТЗ)

14. ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО (чл.39, т.4 от ЗСч и чл. 247, ал.3 от ТЗ)**15. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, КОИТО СА НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (чл.39, т.3 от ЗСч)**

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Дружеството е вписано в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ) при Агенцията по вписванията с ЕИК 000635619.

ФИРМА: „АВИОНАМС“ АД

изписване на чужд език: **AVIONAMS**

СЕДАЛИЩЕ И АДРЕС

НА УПРАВЛЕНИЕ: 4023, гр. Пловдив, р-н Тракия, ул. „Цар Симеон“ № 2

ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ:

Извършване на техническо обслужване, ремонт и производство на летателни апарати, военна техника, въоръжение, боеприпаси и друго военнотехническо имущество, съоръжения, апаратури и машини, трансфер на технологии и промишлено коопериране, външнотърговска дейност с оръжие, изделия и технологии с двойна употреба, управление на движимо и недвижимо имущество, внос, износ, реклама, маркетинг, инженеринг, развитие и усъвършенстване на предлаганите продукти, услуги, техническа помощ и обучение, както и всяка друга дейност, незабранена от закона. Дружеството може да извършва в страната и в чужбина сделки от всякакъв вид, включително да придобива и отчуждава недвижими и движими вещи и вещни права, ценни книги, права върху изобретения, търговски марки, ноу-хау, авторски произведения и други обекти на интелектуална собственост, да придобива права от всякакъв вид и да се задължава по всякакъв начин. Дружеството може да открива клонове и представителства и да участва в дружества с местни и чуждестранни лица в страната и в чужбина.

СОБСТВЕНОСТ:

99.97 % собственик на капитала на Дружеството е „ДЪРЖАВНА КОНСОЛИДАЦИОННА КОМПАНИЯ“ ЕАД, гр. София („ДКК“ ЕАД). Правата на едноличния собственик на капитала на „ДКК“ ЕАД упражнява Министърът на икономиката.

КАПИТАЛ:

Дружеството е с капитал 56 469 069 лева, разпределен в 2 091 447 броя поименни акции с право на глас, всяка една с номинална стойност 27 лв.

Акционери:	Участие в капитала:
„ДКК“ ЕАД, гр.София	99.97%
други 8 (осем) ЮЛ, общо	0.03%
Общо:	100.00%

ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ: Дружеството е с Едностепенна система на управление и се **управлява от Съвет на директорите (СД)** в състав:

- инж. Йордан Георгиев Новаков – представител на държавата;
- Людмила Тодорова Димитрова – представител на държавата;
- Атанас Христов Тодоров – независим член, председател на СД,

и се представлява от инж. Йордан Новаков – Изпълнителен директор.

**ЛИЦЕНЗИИ, РАЗРЕШИТЕЛНИ
ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА
НА ДЕЙНОСТТА:**

Като сертифицирана Организация за техническо обслужване и ремонт на вертолети тип Ми-8/Ми-17 и Ми-171, Дружеството се съобразява с всички промени в изискванията от страна на сертифициращите организации – разработчици на въздухоплавателните средства, и на възложителя NSPA по дългосрочния договор за ремонт вертолети.

От м.март 2019 г. „АВИОНАМС“ АД е сертифицирана и като одобрена организация за ремонт и доставка на авиационно-техническо имущество от ФГУП „Държавен научно-изследователски институт за Гражданска авиация“ (ГосНИИ ГА) –Москва, Русия.

Във връзка с външно търговската дейност, от 11.11.2019 г. Дружеството притежава Европейски сертификат за Одобрен икономически оператор № BG AEOF 0006356190095 - Митнически опростявания/Сигурност и безопасност.

Към настоящия момент, приложимите за дейността изисквания са свързани основно с поддържане сертификатите по стандартите ISO 9001:2015 и AQAP 2110-изд.D, версия 1, по авиационните правила AP 145 и Наредба 145 на ГС на ГВА и AP МАК, както и лицензите по нормативната уредба регулираща: Износ/Внос на продукти свързани с отбраната; Износ и Трансфер на изделия и технологии с двойна употреба по ЗЕКПСОИТДУ; за производство, съхранение и търговия на оръжия и боеприпаси по ЗОБВВПИ; за охрана на имущество по ЗЧОД и за администратор на лични данни.

Като дружество, което се контролира от търговско дружество с над 50 на сто държавно участие, по смисъла на чл.2, ал.1 Закона за публичните предприятия (ЗПП), в съответствие с чл.14, ал.1 от Правилника за прилагане на ЗПП (ППЗПП) „АВИОНАМС“ АД отчита пред Агенцията за публичните предприятия и контрол тримесечни и годишни финансови отчети, анализ за дейността и анализ на финансовото си състояние, изготвени съгласно чл.61 от ЗПП и съобразени с Вътрешните правила за текущ контрол и отчитане, задължителни за дъщерните дружества от групата на „ДКК“ ЕАД.

КЛОНОВЕ:
(чл. 39, т.7 от ЗСч)

Дружеството няма регистрирани клонове.

СВЪРЗАНИ ЛИЦА:
(съгласно СС 24)

„АВИОНАМС“ АД е във взаимоотношения на свързани лица със следните юридически и физически лица:

• **„Държавна Консолидационна Компания“ ЕАД, гр. София, мажоритарен акционер („ДКК“ ЕАД).**

• **дружества от групата на „ДКК“ ЕАД (под общ контрол):**

- „Вазовски машиностроителни заводи“ ЕАД, гр. Сопот;
- „Кинтекс“ ЕАД, гр. София;
- „НИТИ“ ЕАД, гр. Казанлък;
- „Ел Би Булгарикум“ ЕАД, гр. София;
- „Монтажи“ ЕАД, гр. София (вкл. от група „Монтажи“ ЕАД - „Монтажи-София“ ЕООД, гр. София);
- „Еко Антрацит“ ЕАД, гр. София;
- „Екоинженеринг-РМ“ ЕООД, гр. София;
- „Национален институт за изследвания и сертификация“ ЕООД, гр. София;
- „Институт по маркетинг“ ЕООД, гр. София;
- „Консолид Комерс“ ЕАД (л), гр. София;
- „Учебно консултантски комплекс“ ЕООД (л), гр. София;
- „Стопански търговски комплекс“ ЕООД (л), гр. София;
- „Овча купел“ ЕООД (л), гр. София;
- „Горубсо – Рудозем“ ЕАД (н), гр. Рудозем;
- „Тежко машиностроене“ АД (л), гр. София.

• **дружества извън групата на „ДКК“ ЕАД:**

- „Българска Банка за Развитие“ ЕАД, гр. София - дружество под общ контрол от държавата;
- Публични предприятия с принципал Министерството на икономиката и индустрията.

• **дъщерни дружества от групата на „АВИОНАМС“ АД:**

- „Сън Сити Пропърти Мениджмънт“ ЕООД, гр. София - без дейност;

• **ключов управленски персонал:**

- инж. Йордан Георгиев Новаков – член на СД, Изпълнителен директор;
- Людмила Тодорова Димитрова – член на СД;
- Атанас Христов Тодоров – Председател на СД.

2. ОБЕКТИВЕН ПРЕГЛЕД ЗА ДЕЙНОСТТА (чл.39, т.1 от ЗСч)

2.1. Дейност

През текущия отчетен период, „АВИОНАМС“ АД осъществяваше своята дейност в съответствие с чл.5 от Устава на дружеството. За предходния отчетен период - в Годишния финансов отчет към 31.12.2020 г. и Годишната данъчна декларация за 2020 година, дружеството е посочило основен предмет на дейност **„Ремонт и поддържане на въздухоплавателни и космически средства“ /код 33.16/**, предвид това, че нетните приходи от дейността са свързани изцяло с техническо обслужване и ремонт на авиационно-техническо имущество (АТИ) от въздухоплавателни средства.

През текущия отчетен период на 2021 година, както и през съпоставимия предходен период - 2020 година, Дружеството не е извършвало съществени странични или неспецифични за предмета на бизнеса му дейности, не е продавало Дълготрайни материални активи за да акумулира допълнително приходи и/или за да финансира обичайната си дейност.

2.2. Капиталови промени

През предходната 2020 година, както и през текущия отчетен период - 2021 година, регистрирания капитал не е променян. Няма промяна и в структурата на собствениците на капитала.

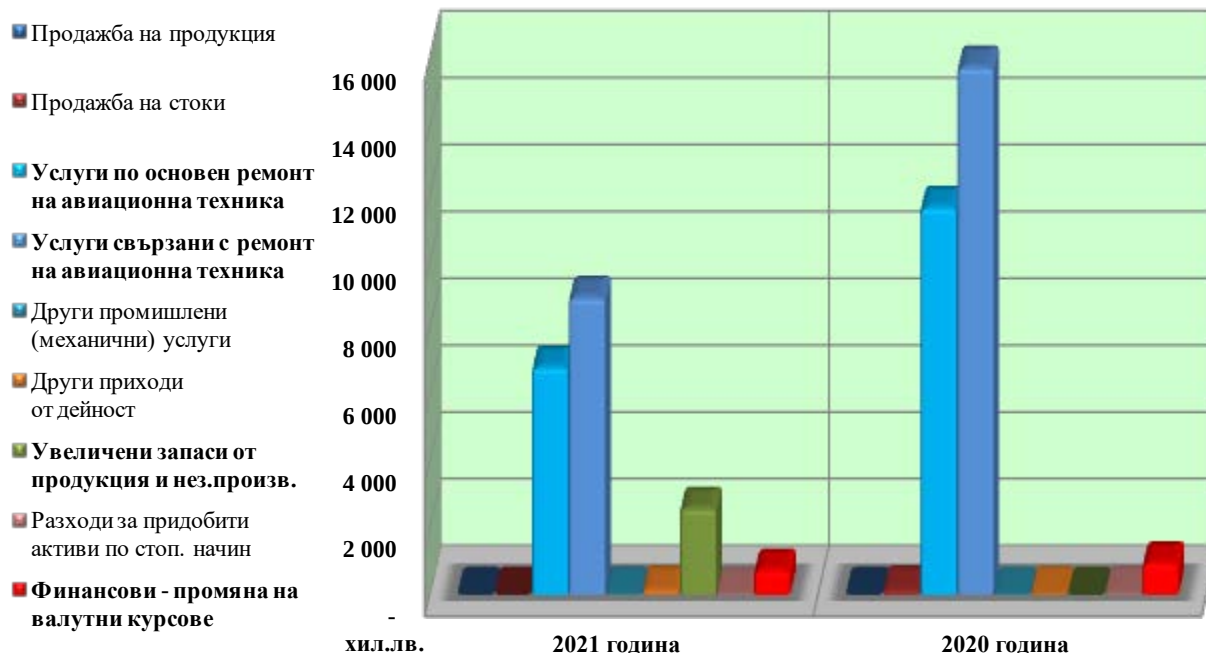
2.3. Информация за приходите и разходите

Реализираните приходи от дейността през 2021 г. (за периода, приключващ на 31.12.2021 г.) и тяхното изменение спрямо съпоставимия отчетен период на 2020 година, са както следва:

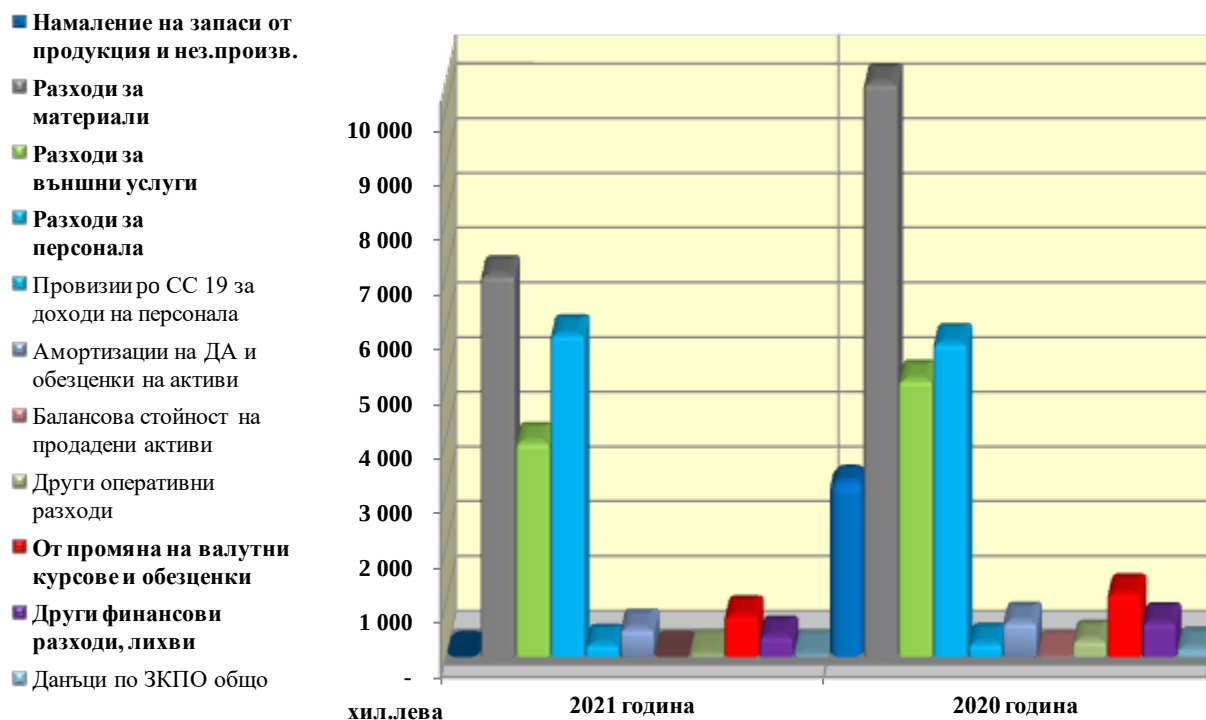
Приходи по видове	в хил.лева				дял в общите	
	2021 г.	2020 г.	изменение	в %	2021 г.	2020 г.
- продажба на продукция	2	2	-	0%	0.01%	0.01%
- продажба на стоки	-	104	(104)	(100%)	-	0.37%
- основен ремонт на АТ	6 731	11 512	(4 781)	(41.5%)	35.71%	40.73%
- услуги по ремонт на АТ	8 816	15 706	(6 890)	(43.9%)	46.77%	55.57%
- от промишлени услуги	29	18	11	61.1%	0.15%	0.06%
НЕТНИ приходи от продажби	15 578	27 342	(11 764)	(43.0%)	82.65%	96.73%
- други приходи от дейност	96	28	68	242.9%	0.51%	0.10%
- увеличени запаси от продукция и незав. произв.	2 505	-	2 505	-	13.29%	-
- разходи за придобити активи по стопански начин	21	30	(9)	(30.0%)	0.11%	0.11%
Общо приходи от оперативната дейност	18 200	27 400	(9 200)	(33.6%)	96.56%	96.94%
Финансови приходи - от промяна на валутни курсове	649	865	(216)	(25.0%)	3.44%	3.06%
ОБЩО ПРИХОДИ	18 849	28 265	(9 416)	(33.3%)	100%	100%

Общо признатите приходи от дейността на дружеството през отчетния период приключващ на 31.12.2021 г., в абсолютна сума са в размер на **18 849 хил.лв.** От тях, **96.56%** са приходите, свързани с основния предмет на дейност на дружеството, **82.65%** е дялът на Нетните приходи от продажби в размер на **15 578 хил.лв.**

Другите приходи, капитализираните собствени разходи за придобиване на активи по стопански начин и увеличението на запасите от продукция и незавършено производство са в общ размер от **2 526 хил.лв. – 13.40%** от общите приходи на дружеството. Финансовите приходи за периода са в размер на **649 хил.лв. (3.44%)**, формирани основно от положителни разлики от промяната на валутни курсове. Не са получавани приходи от съучастия в дъщерното дружество, което е с прекратена дейност от 2015 г.

Реализирани приходи по видове

Отчетени разходи през 2021 г. и тяхното изменение спрямо 2020 г.:

Отчетени разходи по видове

Разходи по видове	В ХИЛ.ЛЕВА				ДЯЛ В ОБЩИТЕ	
	2021 г.	2020 г.	изменение	в %	2021 г.	2020 г.
- намаление на запаси от продукция и незав. произв.	-	3 143	(3 143)	(100%)	-	11.56%
- разходи за материали	6 926	10 434	(3 508)	(33.6%)	37.54%	38.39%
- разходи за външни услуги	3 882	5 017	(1 135)	(22.6%)	21.04%	18.46%
- разходи за персонала	5 846	5 681	159	2.8%	31.87%	20.92%
- провизии по СС 19 за доходи на персонала	188	207	(19)	(9.2%)	1.02%	0.76%
- амортизации на ДА и обезценки на активи	470	594	(124)	(20.9%)	2.55%	2.19%
- балансова стойност на продадените активи	-	18	(18)	(100%)	-	0.07%
- други оперативни разходи	51	264	(213)	(80.7%)	0.28%	0.97%
Общо разходи за оперативната дейност	17 363	25 364	(8 001)	(31.5%)	94.10%	93.31%
- промяна на валутни курсове и обезценки	708	1 110	(402)	(36.2%)	3.84%	4.08%
- други финансови разходи, лихви по заеми	337	587	(250)	(42.6%)	1.83%	2.16%
Общо разходи за финансова дейност	1 045	1 697	(652)	(38.4%)	5.66%	6.24%
Общо разходи за дейността	18 408	27 061	(8 653)	(32.0%)	99.76%	99.55%
Данъци по ЗКПО	44	121	(77)	(63.6%)	0.24%	0.45%
ОБЩО разходи с данъци	18 452	27 182	(8 730)	(32.1%)	100%	100%

През отчетния период в дружеството са извършени разходи за дейността в размер на **18 408 хил.лв.** Разпределението спрямо общите разходи с данъци е както следва: **94.10%** от тях са разходи за оперативна дейност в размер на **17 363 хил. лв.** и **5.66 %** са финансови разходи в размер на **1 045 хил.лв.** Дружеството отчита за текущия период данъци в размер на **44 хил.лв.**

Финансовите разходи формирани от отрицателни разлики от промяна на валутни курсове са **708 хил.лв.** Лихвите по търговски заеми през отчетния период на 2021 г. са в размер на **337 хил.лв.** с падеж 31.03.2022 г. През съпоставимия отчетен период на предходната 2020 година. лихвите по заеми са в размер на **587 хил.лв.**, а отрицателните разлики от промяна на валутни курсове са **1 110 хил.лв.**

2.4. Текущо състояние

За **2021 г.** дружеството реализира печалба след данъчно облагане в размер на **397 хил.лв.** За предходната 2020 г. е отчетен нетен финансов резултат печалба в размер на **1 083 хил.лв.**

Резултата от оперативната дейност /без резултата от финансова дейност/ за текущия отчетен период - 2021 г., е печалба в размер на **837 хил.лв.** при отчетена печалба през 2020 г. в размер на **2 901 хил.лв.**

Резултата от финансовата дейност през 2021 г. е загуба в размер на **(396) хил.лв.**, при отчетена загуба през 2020 г. от **(832) хил.лв.**, формирани основно от разходите за лихви по търговски заем.

Сумата на Собствения капитал в края на отчетния период е **14 818 хил.лв.**, увеличен с **397 хил.лв.** (с 2.75 на сто) спрямо отчетения в началото на периода (към 31.12.2020 г.) Собствен капитал в размер на **14 421 хил.лв.**

По отношение текущото състояние на активите, най-голям дял в общите активи на дружеството заемат „Материалните запаси“ в размер на **20 799 хил.лв.** или **63.26 %** от сумата на актива. От тях „Готовата продукция на склад“ и „Незавършеното производство“ са размер на **13 195 хил.лв.** Втори по големина дял заемат материалите на склад в размер на **7 447 хил.лв.** „Предоставени аванси и дълготрайни активи в процес на изграждане“ са общо **1 644 хил.лв.** представляват натрупани разходи от минали години по инвестиционни проекти, за които Дружеството не може да осигури финансиране към момента.

По отношение текущото състояние на задълженията, най-голям дял в общите пасиви на дружеството заемат задълженията на дружеството по търговски заем към мажоритарния акционер в размер на **10 837 хил.лв.** Общите задължения на дружеството към 31.12.2021 г. са намалени с **(854 хил.лв.)**, дължащо се преди всичко на намалението по търговския заем с **(1 795 хил.лв.)** и на задълженията към доставчици със **(163 хил.лв.)** спрямо началото на отчетния период. Задълженията към клиенти по получени аванси са **4 229 хил.лв.** към 31.12.2021 г., увеличени с **1 079 хил.лв.** спрямо 31.12.2020 г., като запазват относително големия си дял в общите задължения, предвид дългосрочния период на изпълнение на отделните поръчки за ремонт на авиационна техника.

2.5. Рискове, пред които е изправено Дружеството

Основните рискове, които директно или индиректно могат да засегнат дейността на дружеството и да повлияят върху всяко инвестиционно решение се делят най-общо на систематични и несистематични рискови фактори.

СИСТЕМАТИЧНИ РИСКОВЕ

Лихвен риск – Лихвеният риск се включва в категорията на макроикономическите рискове, поради факта, че предпоставка за промяна в лихвените равнища е появата на нестабилност във финансовата система на страната като цяло.

Инфлационен риск – Рискът от увеличението на инфлацията е свързан с намаляването на реалната покупателна сила на икономическите субекти. Системата на валутен борд контролира паричното предлагане, но външно-политически или пазарни фактори могат да окажат натиск в посока на увеличение на ценовите нива на изделията от внос, които дружеството влага в ремонта на авиационна техника.

Политически риск – политическият риск се основава на възникналите вътрешно и външно политически сътресения на пазара, на който оперира дружеството – свързани най-вече с наложените ограничения за работа с основните контрагенти на дружеството от Руската Федерация. Предвид изпълнявания договор с NSPA за ремонт и модернизация на 36 вертолета тип Ми-8/Ми-17 за ВВС на Афганистан, от страна на ръководството на дружеството и на партньорите по проекта се налага да предприемат различни по обхват действия за намаляване влиянието на политическия риск за неговото изпълнение. Неблагоприятните промени в законодателството, свързани и с нееднозначното прилагане на Закона за обществените поръчки, както и липсата на поръчки за традиционния клиент – ВВС на Република България, също ограничават дружеството при изпълнение на основния му предмет на дейност и поставят на риск поддържането на голяма част от производствените му мощности.

Валутен риск – Дружеството не е било изложено в предходни периоди пряко на голям валутен риск, тъй като дотогава е извършвало дейността си само с националната валута и/или с единната европейска валута. Изпълнението на подписаните договори, както и евентуалното изпълнение на проектите в които дружеството участва, налага работа по външно-търговски договори, свързани предимно с плащания към доставчиците и постъпления от клиентите в щатски долари. Предвид договорените в предходни периоди условия, промяната на валутния курс на щатския долар на международния пазар оказва съществено влияние върху финансовите резултати на дружеството. При сключване на новите договори в бъдеще е необходимо да бъдат прилагани условия за минимизиране на този валутен риск.

НЕСИСТЕМАТИЧНИ РИСКОВЕ

Фирмен риск – основният риск за дружеството е намаляването на ефективната сума на приходите, което би довело до промяна в рентабилността. За тази цел е необходимо да се минимизират факторите, които пораждаат несигурност в ритмичното генериране на приходи от страна на Дружеството. Тази несигурност може да бъде измерена чрез променливостта на получаваните приходи в течение на времето. Колкото по променливи и по непостоянни са приходите на предприятието, толкова по-голяма е несигурността да бъде реализиран положителен финансов резултат, т.е. рискът за инвеститорите, респективно кредиторите на дружеството ще бъде по-висок.

Бизнес риск – бизнес рискът се определя от естеството на дейност на дружеството. Този риск се дефинира като несигурността, свързана с получаването на приход, присъщ както за отрасъла, в който дружеството функционира, така и за начина на извършване на услугите. Нормално е приходите на дружеството да варират в течение на времето като функция на промените в обема на продажбите и свързаните с тях разходи, както и дългосрочния период на изпълнение ремонта на авиационна техника.

Операционен риск - операционният риск представлява риск от загуба, произтичащ от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора, и системи, или от външни събития. Операционно събитие е събитие, водещо до отклонение на действителните от очакваните резултати от дейността в резултат на грешки и неправилно функциониране на системи, хора, процеси.

- като сертифицирана организация за техническо обслужване и ремонт на авиационна техника, вкл. на вертолети тип Ми-8/Ми-17 и техните модификации с гражданско и военно предназначение, дружеството разполага с необходимия обучен персонал, съответните специфични материални активи и лицензна актуална документация и сертификати, потвърдени както от въздухоплавателните агенции - ГВА на България и АР МАК (Авиационния регистър към Междудържавния авиационен комитет), така и от страна на разработчика и производителите на вертолетите, съгласно договореностите с АО „Вертолеты России“;
- към датата на изготвяне на настоящия доклад, съответните компетентни организации са потвърдили и лицензите, позволяващи на дружеството ремонта, производството, съхранението, транспорта, търговията и трансфера на продукти свързани с отбраната и на изделията с двойно предназначение;
- от м. март 2019 г. „АВИОНАМС“ АД е сертифицирана и като одобрена организация за ремонт и доставка на авиационно-техническо имущество от ФГУП „Държавен научно-изследователски институт за Гражданска авиация“ (ГосНИИ ГА) –Москва, Русия;
- от м. ноември 2019 г. Дружеството е Одобрен икономически оператор за Европейския съюз - Митнически опростявания/Сигурност и безопасност;
- системата за управление на качеството отговаря на изискванията на ISO9001:2015 и съюзната публикация NATO AQAP 2110;
- с решение на Съвета на директорите от 03.08.2020 г. е въведен ЕТИЧЕН КОДЕКС ЗА ПОВЕДЕНИЕ на служителите „АВИОНАМС“ АД, с цел предотвратяване възможностите за допускане на прояви на корупция и други незаконни действия, повишаване общественото доверие в професионализма и морала на персонала, и утвърждаване престижа на Дружеството.

Предвид горното, операционния риск в „АВИОНАМС“ АД се контролира от обучен персонал, съгласно действащите вътрешни стандарти, работни процедури и инструкции.

Една от целите на този контрол е минимизиране на отрицателните икономически резултати и/или допълнителните разходи в резултат на операционно събитие.

Ликвиден риск - този вид риск се свързва с вероятността Дружеството да изпадне в състояние трудно да посреща задълженията си или в невъзможност да ги обслужва.

За предходната 2020 г. и в края на текущия отчетен период – към **31.12.2021 г.**, Дружеството приключва **без просрочени задължения** по договора за заем, към персонала, бюджета и към доставчиците си. Отчетените задължения към клиентите по предоставени аванси са по текущо изпълнявани поръчки към договорите, които ще бъдат приключени със съответните поръчки.

Рискът свързан с паричните потоци разглежда проблемите с наличните парични средства в Дружеството. Управлението му изисква ежедневен мониторинг на предстоящите плащания и падежи за поддържане на положителна стойност на ликвидността с наличните парични средства, т.е. готовност за посрещане на текущите задължения. Продължителния цикъл за изпълнение ремонта на авиационната, независимо от договорните условия за него, не позволява гарантирането на регулярни входящи парични потоци от страна на клиентите.

За навременно плащане на текущите си задължения, към настоящия момент Дружеството не може да разчита на външно финансиране под формата на договори за заем от кредитни институции.

Върху дълготрайните материални активи на дружеството, вкл. върху всички имоти (земи и сгради), както и върху част от машини и съоръжения са наложени запори, като обезпечение на вземанията на „КТБ“ АД (н) по договори за кредит от 2012 година, които вземания към настоящия момент са отпаднали, но от страна на синдиците на банката не са предприети действия за тяхното заличаване в Агенцията по вписванията и Централния регистър за особените заложи.

Поради липсата на свободни реални активи, които Дружеството да предостави като обезпечение на кредитните институции за да финансира текущата си дейност, ликвидния риск за покриване на задълженията съгласно техния падеж, се преодолява от ръководството на Дружеството чрез провеждане на договорна политика с основните си доставчици за отложено плащане, както и предоговаряне на условията по договорите с клиентите за включване на авансови плащания.

Рискове свързани с извънредни /форсмажорни/ обстоятелства -

От м. март 2020 г. до момента Дружеството прилага необходимите мерки за да бъде ограничено разпространението на COVID-19 сред работниците и служителите, при запазване непрекъсваемост на изпълняваната производствена програма, съгласно решенията и указанията на Министерството на здравеопазването и/или на Министерския съвет.

Като най-съществен извънреден риск, към датата на изготвяне на настоящия доклад, се оценяват форсмажорните обстоятелства, касаещи външно-икономическите и политически отношения между Руската Федерация, страните от Европейския съюз и САЩ. От съществено значение за дейността на Дружеството са задълбочаващите се всеобхватни санкции към Руската Федерация от страна на САЩ, потвърдени от страните членки на Европейския съюз и на НАТО.

Предвид горните обстоятелства, ръководството на „АВИОНАМС“ АД счита негативното развитие на военния конфликт в Украйна към датата на съставяне на доклада, за съществена заплаха пред бъдещото развитие и потенциален риск за дейността на предприятието в дългосрочен план. Динамиката на последствията от този конфликт ограничават оценката на ефектите за по-дълъг времеви хоризонт.

На основание структурно определящото място на Пловдивския авиоремонтен завод в областта на авиационната индустрия в България, както и в качеството му на стратегически обект от значение за националната сигурност, все по-голямо значение за бъдещото му развитие придобива състоянието на българската отбранителна индустрия като цяло, и в частност признаването на „АВИОНАМС“ АД като част от националните стратегически мощности за поддържане на авиационната техника експлоатирана от Военновъздушните сили на Република България.

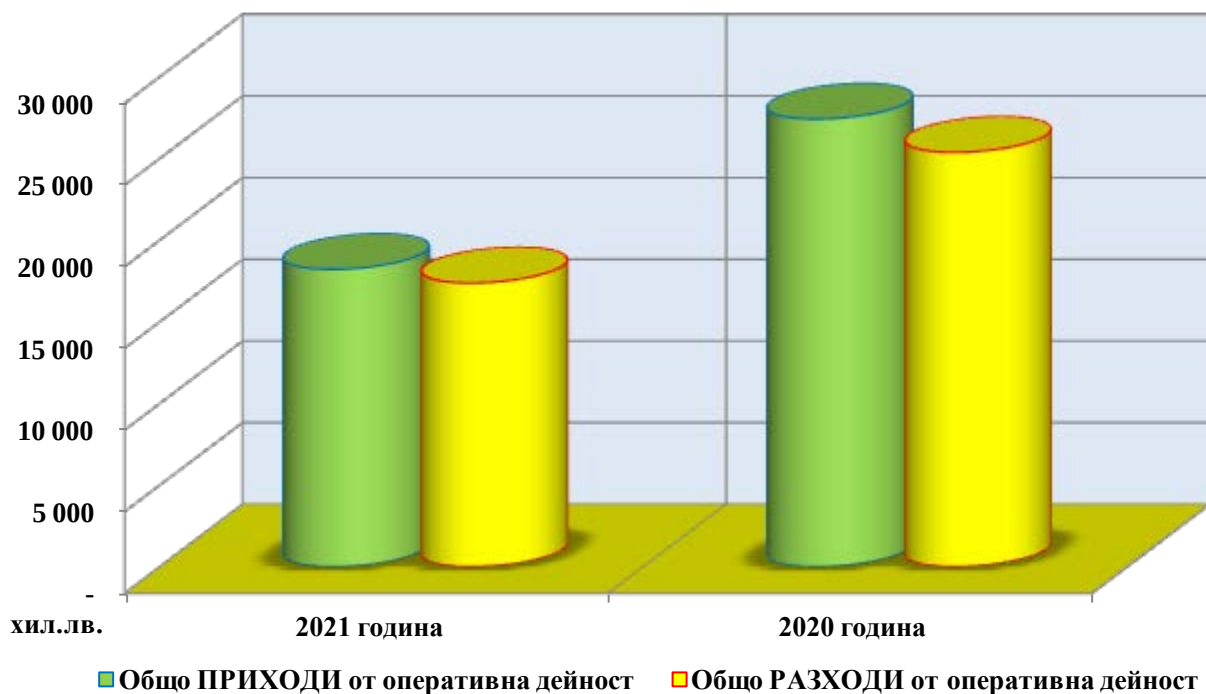
3. АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВИ И НЕФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ (ЧЛ.39, Т.2 ОТ ЗСЧ)

3.1. Финансови показатели

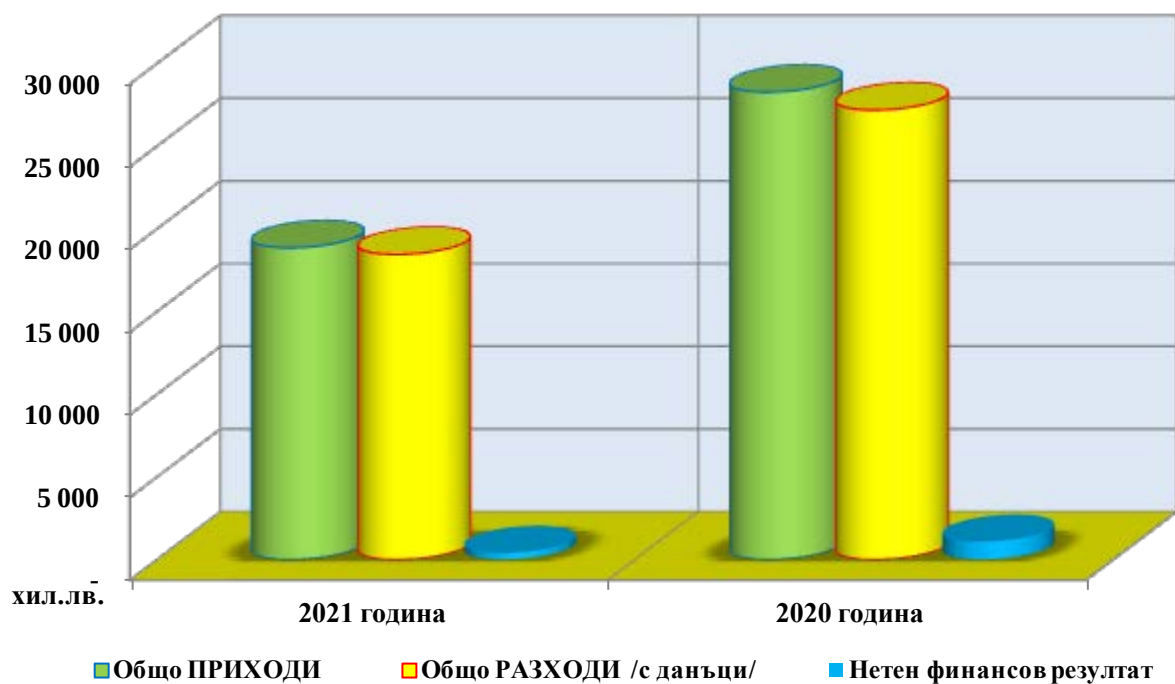
Финансовото състояние на „АВИОНАМС“ АД може да бъде илюстрирано с основните финансови показатели за текущия отчетен период **2021 г.**, спрямо съпоставимия предходен период - **2020 г.**:

№ ред	Основни икономически показатели	2021 г. ХИЛ.ЛВ.	2020 г. ХИЛ.ЛВ.	изменение 2021/2020 в ХИЛ.ЛВ. в %	
1	Нетен Финансов резултат	397	1 083	(686)	(63.3%)
2	Нетни приходи от продажби	15 578	27 342	(11 764)	(43.0%)
3	ОБЩО приходи от оперативна дейност	18 200	27 400	(9 200)	(33.6%)
4	Приходи от финансова дейност	649	865	(216)	(25.0%)
5	ОБЩО приходи	18 849	28 265	(9 416)	(33.3%)
6.1	ОБЩО разходи от оперативна дейност	17 363	25 364	(8 001)	(31.5%)
6.2	Разходи от финансова дейност	1 045	1 697	(652)	(38.4%)
7	ОБЩО разходи от дейността	18 408	27 061	(8 653)	(32.0)
8	Разходи за данъци	44	121	(77)	(63.6%)
9	Собствен капитал	14 818	14 421	397	2.8%
10	ОБЩА сума на пасивите	18 062	18 917	(855)	(4.5%)
11	Краткосрочни задължения	5 671	6 525	(854)	(13.1%)
12	Дългосрочни задължения	12 391	12 392	(1)	-
13	ОБЩА сума на активите	32 880	33 338	(458)	(1.4%)
14	Краткотрайни активи	28 579	28 728	(149)	(0.5%)
15	Материални запаси	20 799	19 385	1 414	7.3%
16	Краткосрочни вземания	5 798	2 211	3 587	162.2%
17	Парични средства	1 982	7 132	(5 150)	(72.2%)
Рентабилност:					
18	Коеф. на рентабилност на приходите от продажби - p.1/p.2	0.03	0.04	(0.01)	
19	Коеф. на рентабилност на собствения капитал - p.1/p.9	0.03	0.08	(0.05)	
20	Коеф. на рентабилност на пасивите - p.1/p.10	0.02	0.06	(0.04)	
21	Коеф. на рентабилност на активите - p.1/p.13	0.01	0.03	(0.02)	
Ефективност:					
22	Коеф. на ефективност на разходите - p.5/p.8	1.02	1.04	(0.01)	
23	Коеф. на ефективност на разходите от оперативна дейност - p.3/p.6	1.05	1.08	(0.03)	
Ликвидност:					
24	Коеф. на обща ликвидност - p.14/p.11	5.04	4.40	0.64	
25	Коеф. на бърза ликвидност - (p.16+p.17)/p.11	1.37	1.43	(0.06)	
26	Коеф. на абсолютна ликвидност - p.17/p.11	0.35	1.09	(0.74)	
Финансова автономност:					
27	Коеф. на финансова автономност - p.9/p.10	0.82	0.76	0.06	
28	Коеф. на платежоспособност - p.13/p.10	1.82	1.76	0.06	

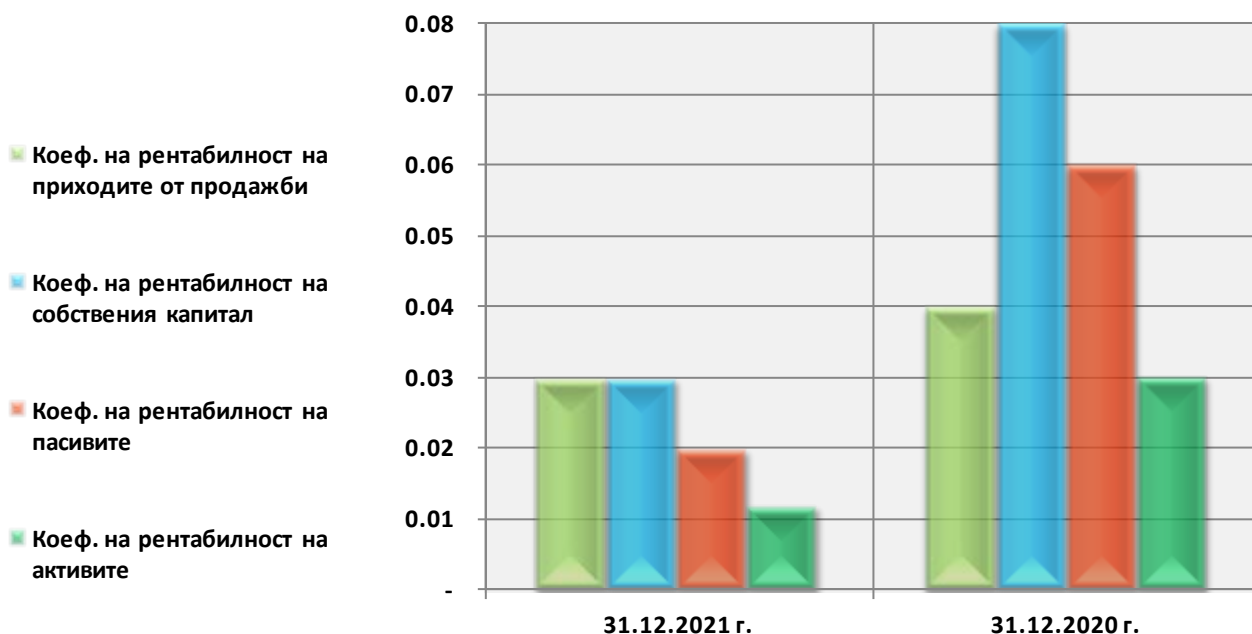
Приходи и разходи от оперативната дейност	В ХИЛ.ЛВ.	2021 г.	2020 г.
Общо приходи от оперативна дейност		18 200	27 400
Общо разходи от оперативна дейност		17 363	25 364

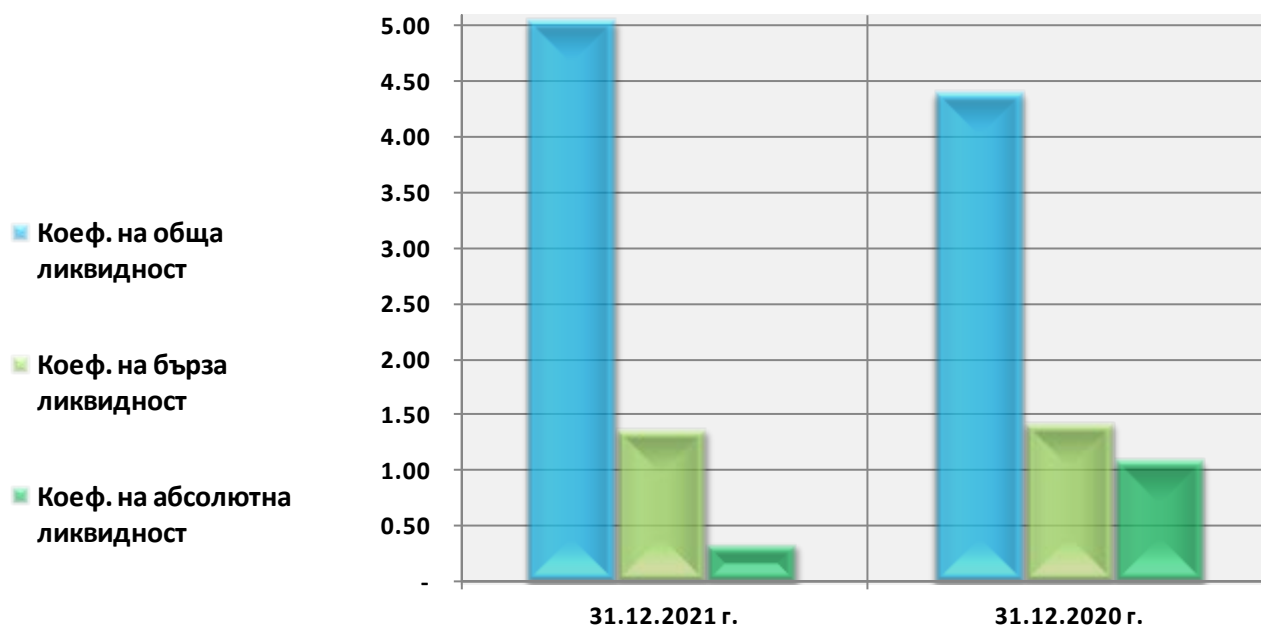
Приходи, разходи и финансов резултат	В ХИЛ.ЛВ.	2021 г.	2020 г.
Общо ПРИХОДИ		18 849	28 265
Общо РАЗХОДИ /с данъци/		18 452	27 182
Нетен финансов резултат		397	1 083

Рентабилност	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Коеф. на рентабилност на приходите от продажби	0.03	0.04
Коеф. на рентабилност на собствения капитал	0.03	0.08
Коеф. на рентабилност на пасивите	0.02	0.06
Коеф. на рентабилност на активите	0.01	0.03

Ликвидност	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Коеф. на обща ликвидност	5.04	4.40
Коеф. на бърза ликвидност	1.37	1.43
Коеф. на абсолютна ликвидност	0.35	1.09

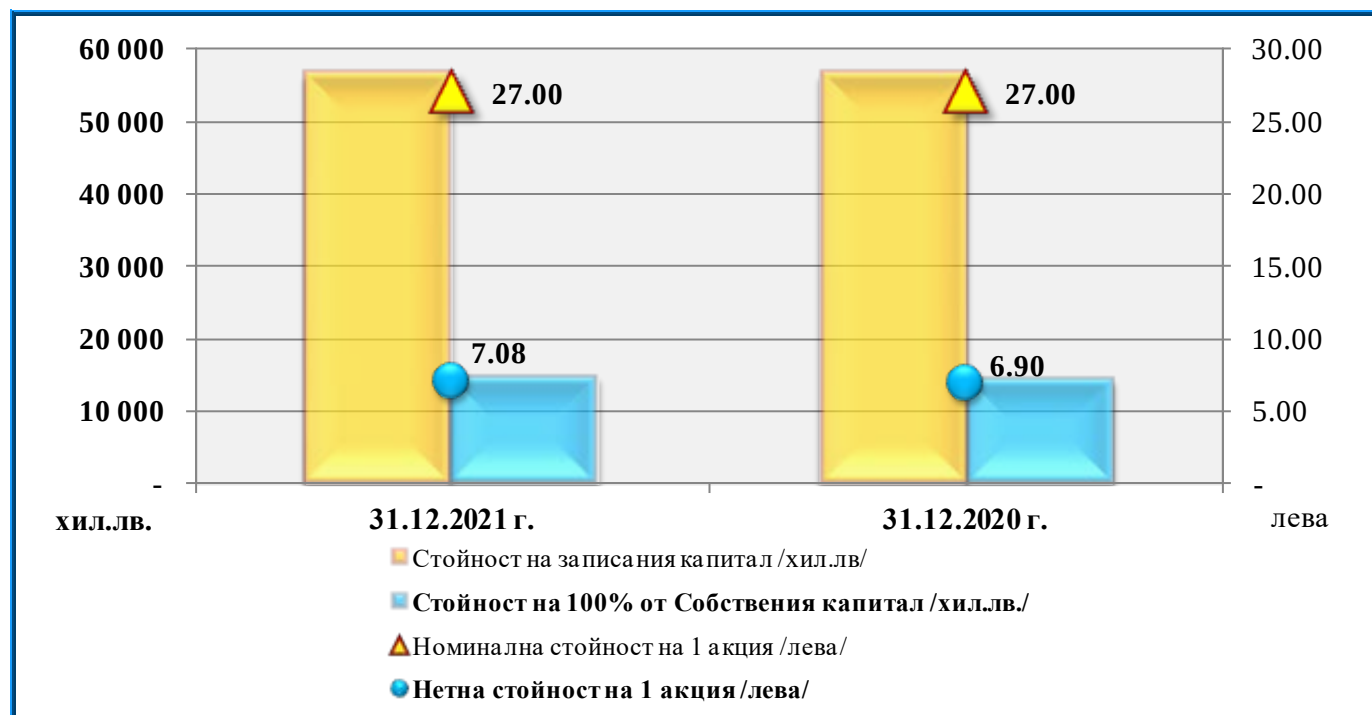

Разчетни икономически показатели в оперативната дейност (без финансова) и динамика на тяхното изменение за 12^{-ТЕ} месеца на 2021 година и съпоставимия период на 2020 г.:

№	Показател	2021 г.	2020 г.	изменение 2021/2020	
1	Общо приходи от оперативна дейност -хил.лв.	18 200	27 400	(9 200)	(33.6%)
2	Общо разходи от оперативна дейност –хил.лв.	17 363	25 364	(8 001)	(31.5%)
3	Средно месечни приходи /в хил.лв./ - р.1/12м	1 517	2 283	(767)	(33.6%)
4	Средно месечни разходи /в хил.лв./ - р.2/12м	1 447	2 114	(667)	(31.5%)
5	Разходи на 100 лева приходи /в лева/ - р.2/р.1	95.40	92.57	2.83	3.1%
6	Приходи на 100 лева разходи /в лева - р.1/р.2	104.82	108.03	(3.21)	(3.0%)

Изменение на стойността на Дружеството за отчетния период - към 31.12.2021 г. спрямо балансовите показатели на Дружеството в края на предходния отчетен период към 31.12.2020 г.:

през отчетния период		2021 г.	2020 г.
Стойност на записания капитал	/лева	56 469 069.00	56 469 069.00
Брой акции		2 091 447	2 091 447
Номинална стойност на 1 акция	/лева	27.00	27.00
в края на отчетния период		31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Стойност на 100% от Собствения капитал	/лева	14 817 550.40	14 420 919.15

Изменение на финансовото състояние на „АВИОНАМС“ АД за отчетния период - към 31.12.2021 г., спрямо балансовите показатели на Дружеството към 31.12.2020 г.:

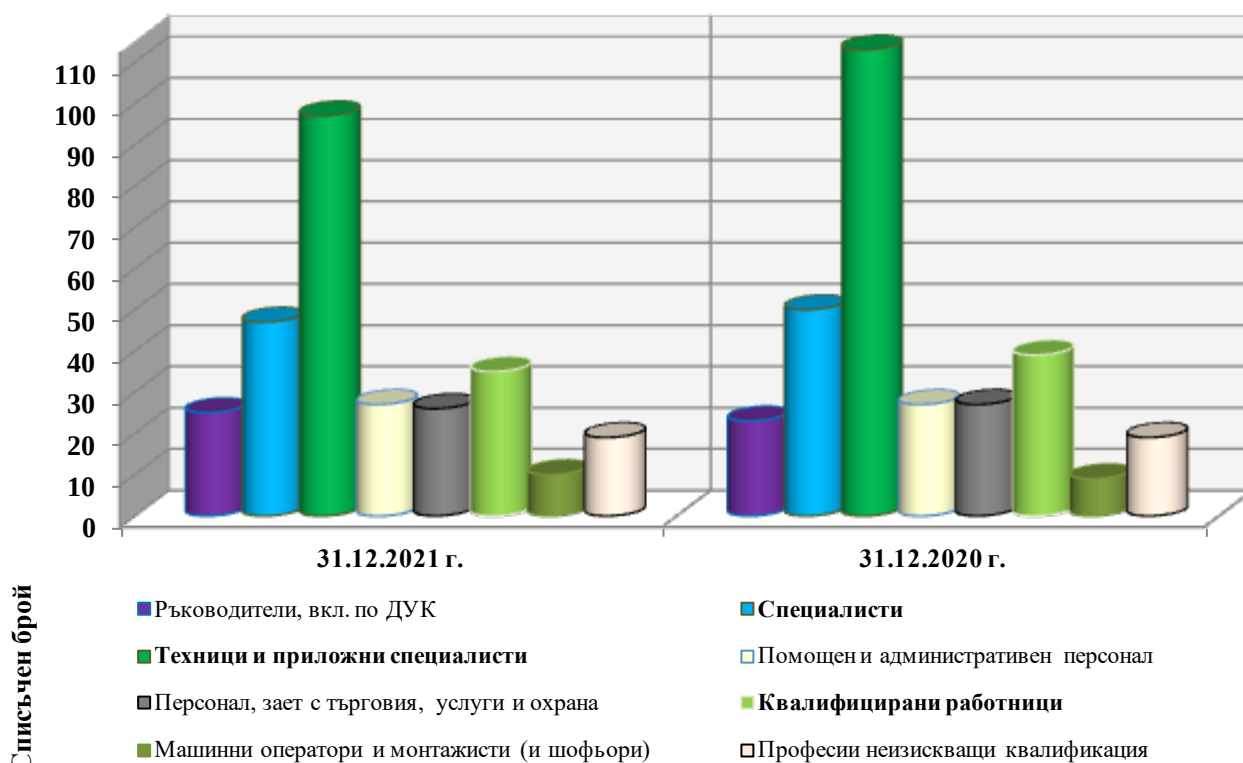
№	Основни показатели в края на периода	31.12.2021	31.12.2020	изменение за 12-ТЕ месеца на 2021 г.	
1	ОБЩА сума на активите	32 880	33 338	(458)	(1.4%)
1.1	Нетекущи /дълготрайни/ активи, в т.ч.:	4 203	4 476	(273)	(6.1%)
1.1.1	Нематериални активи	29	65	(36)	(55.4%)
1.1.2	Дълготрайни материални активи, от тях:	3 919	4 172	(253)	(6.1%)
	- предоставени аванси и материални активи в процес на изграждане	1 644	1 644	-	-
1.1.3	Отсрочени данъци /нето/	255	239	16	6.7%
1.2	Текущи /краткотрайни/ активи, в т.ч.	28 579	28 728	(149)	(0.5%)
1.2.1	Материални запаси, от тях:	20 799	19 385	1 414	7.3%
	- продукция и незавършено производство	13 195	10 690	2 505	23.4%
1.2.2	Вземания, от тях:	5 798	2 211	3 587	162.2%
	- от клиенти и доставчици	4 933	1 284	3 649	284.2%
1.2.3	Парични средства	1 982	7 132	(5 150)	(72.2%)
1.3	Разходи за бъдещи периоди	98	134	(36)	(26.9%)
2	ОБЩА сума на пасивите	18 062	18 917	(855)	(4.5%)
2.1	Задължения, в т.ч.:	17 512	18 366	(854)	(4.6%)
2.1.1	Краткосрочни задължения, от тях:	5 671	6 525	(854)	(13.1%)
	- към клиенти и доставчици	4 555	3 639	916	25.2%
	- към дружества от групата	338	2 132	(1 794)	(84.1%)
	- други текущи задължения	778	754	24	3.2%
2.1.2	Дългосрочни задължения, от тях:	11 841	11 841	-	-
	- към дружества от групата	10 500	10 500	-	-
2.2	Провизии за пенсии	550	551	(1)	(0.2%)
3	Собствен капитал	14 818	14 421	397	2.8%
3.1	Записан капитал	56 469	56 469	-	-
3.2	Законови резерви	694	586	108	18.4%
3.3	Натрупана печалба (загуба) общо	(42 345)	(42 634)	289	(0.7%)
	Задлъжнялост (р.2 /р.3)	1.22	1.31	(0.09)	(7.1%)
	Нетен оборотен капитал (р.1.2 - р.2.1.1)	22 908	22 203	705	3,2%

3.2. Нефинансови показатели

Предвид определянето на „АВИОНАМС“ АД за стратегически обект от значение за националната сигурност (Постановление на МС № 48/16.03.2016 г.) и на основание чл.43. от ЗСч, Дружеството не включва нефинансова информация за производствената си дейност относно изпълняваните договори за ремонт на въздухоплавателни средства и авиационно-техническо имущество.

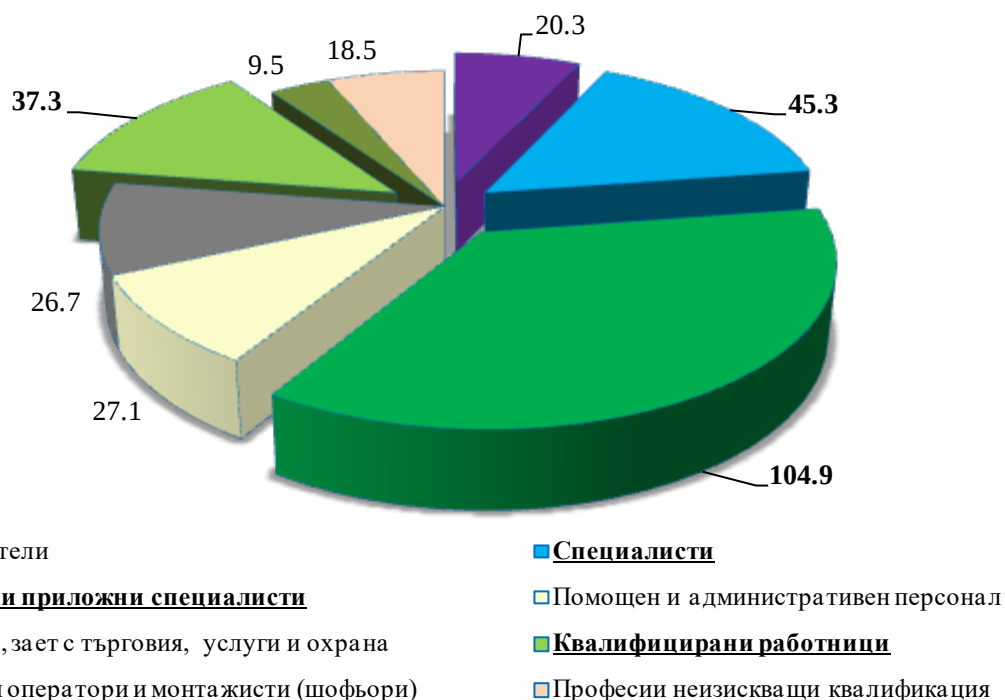
Списъчният брой на персонала към 31.12.2021 г. и изменението му през отчетния период - спрямо 31.12.2020 г., е както следва:

кат. Структура по категории персонал	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.	изменение за периода
1 Ръководители, вкл. по ДУК	25	23	2
2 Специалисти	47	50	(3)
3 Техници и приложни специалисти	97	113	(16)
4 Помощен и административен персонал	27	27	-
5 Персонал, зает с търговия, услуги и охрана	26	27	(1)
7 Квалифицирани работници	35	39	(4)
8 Машинни оператори и монтажисти (и шофьори)	10	9	1
9 Професии неизискващи квалификация	19	19	-
Списъчен брой в края на периода - ОБЩО	286	307	(21)
в т.ч.: по Договори за управление и контрол (ДУК)	3 (СД)	3 (СД)	-
- жени в отпуск по майчинство	4	4	-

Средносписъчния брой на персонала през 12^{-ТЕ} месеца на 2021 г. (без ДУК и жени в отпуск по майчинство) и изменението му спрямо съответния период на 2020 г., е както следва:

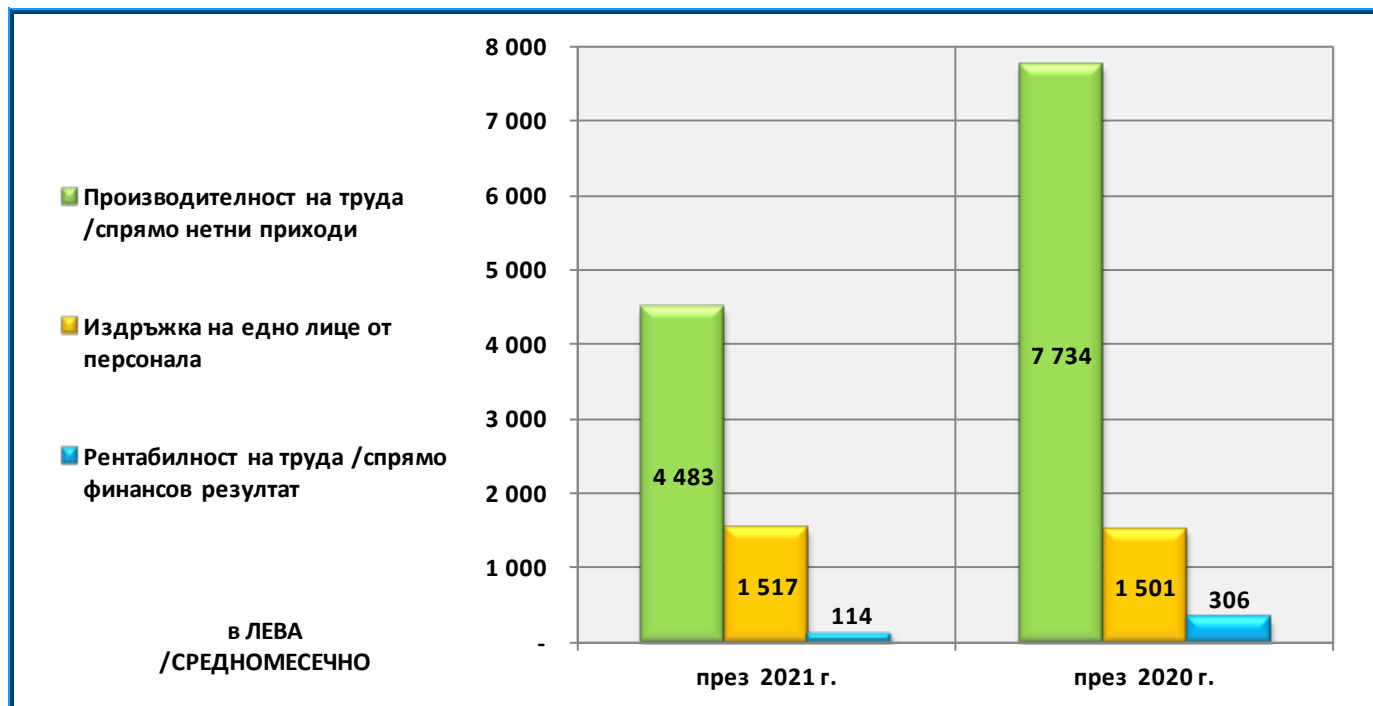
кат.	Структура по категории персонал	12 мес. 2021	дял в %	12 мес. 2020 г.	дял в %
1	Ръководители	20.3	7.0%	20.4	6.9%
2	Специалисти	45.3	15.6%	46.5	15.8%
3	Техници и приложни специалисти	104.9	36.2%	108.6	36.9%
4	Помощен и административен персонал	27.1	9.4%	25.8	8.8%
5	Персонал, зает с търговия, услуги и охрана	26.7	9.2%	27.0	9.2%
7	Квалифицирани работници	37.3	12.9%	39.8	13.5%
8	Машинни оператори и монтажисти	9.5	3.3%	9.0	3.1%
9	Професии неизискващи квалификация	18.5	6.4%	17.5	5.9%
Средно списъчен брой за периода		289.6		294.6	

№	Производителност и рентабилност на труда	2021 г.	2020 г.	изменение 2021/2020	
1	Средносписъчен БРОЙ на персонала - ср.мес.	289.6	294.6	(5.0)	(1.7%)
2	Нетни приходи от продажби в ХИЛ.ЛВ.	15 578	27 342	(11 764)	(43.0%)
3	Финансов резултат в ХИЛ.ЛВ.	397	1 083	(686)	(63.3%)
4	Възнаграждения и осигуровки в ХИЛ.ЛВ.	5 273	5 306	(33)	(0.6%)
5	Нетни приходи на 1 лице в ЛЕВА - р.2/р.1	53 792.7	92 811.2	(39 018.5)	(42.0%)
6	Финансов резултат на 1 лице в ЛЕВА - р.3/р.1	1 369.58	3 674.3	(2 304.7)	(62.7%)
7	Издръжка на 1 лице в ЛЕВА - р.4/р.1	18 208.5	18 010.4	198.1	1.1%
8	Издръжка на 100 ЛЕВА нетни приходи - р.7/р.5 x100	33.8	19.4	14.4	74.4%

Издръжка на едно лице от персонала спрямо производителност на труда и рентабилност на труда

Средномесечни показатели (за 12 месеца)	в ЛЕВА	през 2021 г.	през 2020 г.
Производителност на труда /спрямо нетни приходи		4 483	7 734
Издръжка на 1 лице от персонала		1 517	1 501
Рентабилност на труда /спрямо финансов резултат		114	306

4. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ (чл.39, т.5 от ЗСч)

В инвестиционната си програма „АВИОНАМС“ АД има разработени различни проекти във връзка с разширяване обхвата на дейност по ремонта и поддръжката на различни типове авиационна техника. Предвид липсата на целево финансиране от 2014 г. до момента, Дружеството отчита непроизводствени разходи само по дейности свързани с текущата /задължителна/ поддръжка, както на дълготрайните материални и нематериални активи /лицензи и сертификати/, така и за дейности свързани с безопасните условия на труда, правоспособността и квалификацията на човешките ресурси.

5. ОЦЕНКА НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ НАМЕРЕНИЯ

Инвестиционните намерения и възможностите за тяхното реализиране в Дружеството са зависими от решенията на Министерството на икономиката, в качеството му на принципал на мажоритарния акционер и действителен (краен) собственик на капитала на „АВИОНАМС“ АД.

6. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СОБСТВЕНИ АКЦИИ (чл.187д от ТЗ, чл.39, т.6 от ЗСч)

През предходни отчетни периоди, към 31.12.2021 г. и към датата на съставяне на настоящия доклад, Дружеството не притежава, не е придобивало и не е прехвърляло собствени акции и облигации.

7. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СДЕЛКИ, СКЛЮЧЕНИ МЕЖДУ „АВИОНАМС“ АД И СВЪРЗАНИ ЛИЦА

в хиляди лева	Вид на сделката:	Задължение в края на периода	
		31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Мажоритарен акционер	Търговски заем	10 837	12 632
Дружества от групата	Услуги	1	-
Дружества извън групата	Разплащателни сметки	-	-

8. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СДЕЛКИ, ВОДЕНИ ИЗВЪНБАЛАНСОВО

През предходната 2020 г., вкл. за текущия отчетен период към **31.12.2021 г.** и към датата на съставяне на настоящия доклад, Дружеството не е сключвало сделки, водени извънбалансово.

9. ДЯЛОВИ УЧАСТИЯ НА „АВИОНАМС“ АД, ОСНОВНИ ИНВЕСТИЦИИ В СТРАНАТА И ИЗТОЧНИЦИ/НАЧИНИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Информация за дългосрочни инвестиции в дъщерни предприятия

Наименование на дъщерното предприятие	Размер на Акции /Дялове и год. на придобиване	Дял от капитала/ % контрол	Обезценки / отписване на инвестицията	Стойност на инвестицията към 31.12.2021 г.
„Сън Сити Пропърти Мениджмънт“ ЕООД, гр. София – без дейност	5 000 бр. дяла от 1.11.2012 г.	100%	обезценка 2018 г. (5 000 лв.)	-

Инвестицията в дъщерното предприятие е отразено във финансовите отчети на дружеството за предходните отчетни периоди по метода на себестойността – цена на придобиване. Във връзка с липсата на реални активи в дъщерното предприятие, съгласно решение на СД на „АВИОНАМС“ АД, инвестициите на Дружеството в него, през 2018 г. са обезценени до пълния размер на дяловото му участие.

Информация за текущи финансови активи

„АВИОНАМС“ АД не притежава и не отчита инвестиции в текущи финансови активи.

10. СКЛЮЧЕНИ ОТ „АВИОНАМС“ АД ДОГОВОРИ ЗА ЗАЕМ

Дружеството не отчита в баланса вземания, като заемодател по договори за търговски заеми.

Съгласно решение на ръководството, предвид липсата на обезпеченост от страна на заемателя и високата несигурност за събиране на вземането, през 2017 година са обезценени вземания по търговски заем в размер на 221 хил.лв. от „ХЕДЖ Инвестмънт България“ АД – до 11.05.2017 г. мажоритарен акционер на „АВИОНАМС“ АД, притежаващ 99.97 на сто от капитала на Дружеството.

Дружеството е заемополучател по следния търговски заем:

в хиляди лева	Задължение към 1 януари		Получени кредити - главница	Начислени/текущи лихви	Плащания през периода		Задължение в края на периода	
	главница	лихва			главница	лихва	главница	лихва
<u>2020 година</u>								
Мажоритарен акционер	13 959	-	-	587	1 914	-	12 045	587
в т.ч. краткосрочни	1 959	-	-	587	1 914	-	1 545	587
дългосрочна част	12 000	-	-	-	-	-	10 500	-
<u>2021 година</u>								
Мажоритарен акционер	12 045	587	-	337	1 545	587	10 500	337
в т.ч. краткосрочни	1 545	587	-	337	1 545	587	-	337
дългосрочна част	10 500	-	-	-	-	-	10 500	-

11. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПОЛИТИКАТА ОТНОСНО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИТЕ РЕСУРСИ

- **политиката по управление на финансовите ресурси на „АВИОНАМС“ АД се отнася за способностите му да:**
 - изпълнява задълженията си навременно;
 - реализира добра събираемост на вземанията си;
 - генерира приходи, които да покриват разходите и да реализира печалба от дейността си.
- **политиката по управление на финансовите ресурси на „АВИОНАМС“ АД отчита влиянието на ключови фактори, като:**
 - уреждане на междувирмените разчети, събираемостта на вземанията;
 - ценова и търговска политика;
 - данъчна политика и възможности за ползване на данъчни облекчения;
 - ресурсна обезпеченост на дружеството;
 - взаимоотношения с финансово-кредитни институции.
- **политиката по управление на финансовите ресурси на „АВИОНАМС“ АД включва следните принципи:**
 - стриктно спазване на действащото законодателство;
 - мониторинг на ключови финансови показатели;
 - обезпечаване на финансово-счетоводната информация, необходима за вземане на решения;
 - своевременно информирание за необходимите финансови ресурси за обезпечаване на дейността и съхранение на Дружеството.

11.1. Използвани финансови инструменти (чл.39, т.8. от ЗСЧ)

През 2021 г. Дружеството не е използвало, както специфични финансови инструменти, извън първоначално възникналите в предприятието, така и хеджиране за управление на финансовия риск.

Съществената информация, относно експозицията на предприятието по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск, както и риска от паричния поток, е оповестена по-горе в настоящия доклад.

11.2. Информация, касаеща натрупаните загуби в Собствения капитал на Дружеството отнасяща се към притежателите на капитала

- **за периода завършващ на 31.12.2013 г.** е отчетена загуба в размер на **(36 947)** хил.лв. за сметка на Собствения капитал в резултат на вливането на „ТЕРЕМ – Георги Бенковски“ ЕООД в „Телеком“ АД (понастоящем „АВИОНАМС“). Тази балансова загуба е формирана от разликата между себестойността на инвестицията на дружеството за закупуване на 100% от дяловете на „ТЕРЕМ – Георги Бенковски“ ЕООД-Пловдив от „ТЕРЕМ“ ЕАД-София, и стойността на придобитите нетни активи в резултат на вливането;
- **през 2014 г.** (съгласно решение на ОСА от 31.03.2014 г.) е покрита част от натрупаната загуба от минали години за сметка на нетната печалба от дейността за 2013 г. след данъчно облагане в размер на 13 471 хил.лв. След разпределението на печалбата към 31.12.2014 г. остават непокрити загуби от 2011 и 2012 години в общ размер от **(5 354)** хил.лв.;
- **за годината завършваща на 31.12.2014 г.** е отчетена текуща загуба отнасяща се към притежателите на собствения капитал в размер на **(2 813)** хил.лв.;
- **за годината завършваща на 31.12.2015 г.,** загубата отнасяща се към притежателите на собствения капитал е в размер на **(5 047)** хил.лв.;

- **през 2016 г.** (съгласно Протокол от редовно ОСА от 15.01.2016 г.) акционерите са взели решение с натрупаните резерви в размер на 2 248 хил.лв. да бъде покрита част от натрупаните към 31.12.2014 г. загуби от предходни години. В отчета към 31.12.2016 г. е отчетена загуба отнасяща се към притежателите на собствения капитал е в размер на **(1 973) хил.лв.**;
- **за 2017 г.** печалбата, отнасяща се към притежателите на собствения капитал, е в размер на **1 653 хил.лв.** Съгласно решение на ОСА за приемане на Годишния финансов отчет към 31.12.2017 г., през 2018 година печалбата е разпределена за формиране на законови резерви в размер на 165 хил.лв. и за покриване на загуби от минали години в размер на 1 488 хил.лв.;
- **за 2018 г.** отчетената печалба, отнасяща се към притежателите на собствения капитал, е в размер на **3 562 хил. лв.** Съгласно решение на ОСА за приемане на Годишния финансов отчет към 31.12.2018 г., през 2019 година печалбата е разпределена за формиране на законови резерви в размер на 356 хил.лв. и за покриване на загуби от минали години в размер на 3 206 хил.лв.;
- **за 2019 г.** отчетената печалба отнасяща се към притежателите на собствения капитал на „АВИОНАМС“ АД, е в размер на **646 хил. лв.** Съгласно решение на ОСА от 16.07.2020 г. за приемане на Годишния финансов отчет към 31.12.2019 г., през 2020 година печалбата е разпределена за формиране на законови резерви в размер на **65 хил.лв.** и за покриване на загуби от минали години в размер на **581 хил.лв.**;
- **за предходната 2020 г.** отчетената печалба, отнасяща се към притежателите на собствения капитал на „АВИОНАМС“ АД, е в размер на **1 082 434.03 лв.** Натрупаните законови резерви в края на предходния отчетния период са **586 178.12 лв.** Непокритата загуба в Собствения капитал на дружеството към 31.12.2020 г. е в размер на **(43 716 762.00) лв.** Съгласно решение на ОСА от 13.05.2021 г. за приемане на Годишния финансов отчет към 31.12.2020 г. и за разпределение на печалбата, през отчетния период на 2021 година печалбата за 2020 г. е разпределена за формиране на законови резерви в размер на **108 хил.лв.** и за покриване на загуби от минали години в размер на **975 хил.лв.**;
- **към 31.12.2021 г.,** финансовият резултат за текущия отчетен период (след данъчно облагане) е печалба в размер на **396 631.25 лв.** Натрупаните законови резерви в края на отчетния период са **694 421.52 лв.,** а непокритата загуба в Собствения капитал на Дружеството е в размер на **(42 742 571.37) лв.**

12. ПРОМЕНИ В УПРАВИТЕЛНИТЕ И НАДЗОРНИ ОРГАНИ И НАСТЪПИЛИ ПРОМЕНИ В ОСНОВНИТЕ ПРИНЦИПИ НА УПРАВЛЕНИЕ

12.1. Промени в управителните и надзорни органи

През текущия отчетен период - 2021 г. не са настъпили промени в състава на управителните органи на „АВИОНАМС“ АД. Дружеството е с Едностепенна система на управление, като от 20.03.2018 година и към момента на изготвяне на настоящия доклад, се управлява от Съвет на директорите в състав:

- инж. Йордан Георгиев Новаков – член на СД, като представляващ държавата;
- Людмила Тодорова Димитрова – член на СД, като представляващ държавата;
- Атанас Христов Тодоров – председател на СД, като независим член по ЗПП.

От 02.01.2014 г. и към момента на изготвяне на настоящия доклад, Дружеството се представлява от инж. Йордан Новаков – Изпълнителен директор.

12.2. Системи за вътрешен контрол и управление на риска

Във връзка с изискванията на чл.47, т.2 от ЗСч. информираме, че в основната дейност на предприятието, Ръководството на дружеството е въвело системи за вътрешен контрол и управление на риска, разработени на базата на международните изисквания приложими при ремонта и техническото обслужване на авиационната техника, съгласно основния предмет на дейност на „АВИОНАМС“ АД.

През текущата 2021 г., основните принципи на управление на Дружеството са свързани със следната нормативна база:

- като **дъщерно предприятие на „Държавната консолидационна компания“ ЕАД** от 11.5.2017 година, в „АВИОНАМС“ АД са въведени за изпълнение Вътрешните правила и процедури за организация на дейността на дружествата от групата „ДКК“ ЕАД, както и правилата уредени с „Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия“, приет с ПМС № 85 в сила от 05.05.2020 г.;
- като сертифицирана **Организация за техническо обслужване и ремонт на вертолети** тип Ми-8/Ми-17 и Ми-171, сертифицирана организация доставчик на авиационно-техническо имущество, включително като предприятие за производство и ремонт на друга авиационна техника с двойно предназначение и на продукти свързани с отбраната, съответствието на въведените системи за управление на дейността на „АВИОНАМС“ АД са обект на периодични проверки от институциите на Република България и съответните оторизирани международни организации;
- като **Одобрен икономически оператор** (Европейски сертификат № BG AEOF 0006356190095 - Митнически опростявания/Сигурност и безопасност) въведената от дружеството система за управление, отчитане и контрол на външнотърговската дейност и съхраняваните активи под режим, е обект на периодичен контрол от съответните митнически органи;
- за предотвратяване възможностите за допускане на прояви на корупция и други незаконни действия от страна на персонала, по смисъла на приложимата за дейността нормативна уредба (вкл. ЗПКОНПИ, ЗМИП, ЗМСФТ и Закона за експортния контрол на ПСО и ИТДУ) в сила от 03.08.2020 г., в Дружеството е въведен **ЕТИЧЕН КОДЕКС ЗА ПОВЕДЕНИЕ** на служителите „АВИОНАМС“ АД.

13. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЧЛЕНОВЕТЕ НА СЪВЕТА НА ДИРЕКТОРИТЕ (ЧЛ. 247, АЛ.2 ОТ ТЗ)

13.1. Размер на възнагражденията, наградите и/или ползите на членове на управителните и контролните органи (чл. 247, ал.2, т.1 от ТЗ)

Разходи в хил. лева за:	Текущ период			Предходен период		
	Сума разходи	Изплатени /признати суми	Задължения към 31.12.2021 г.	Сума разходи	Изплатени /признати суми	Задължения към 31.12.2020 г.
- за възнаграждения	234	214	20	187	169	18
- обезщетения, награди	-	-	-	-	-	-
Общо:	234	214	20	187	169	18

13.2. Придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на съветите през годината акции и облигации на дружеството (чл.247, ал.2, т.2 от ТЗ)

Членовете на Съвета на директорите не са придобивали, не притежават и не са прехвърляли акции на „АВИОНАМС“ АД през отчетната 2021 г., съответно и през предходната 2020 г.

13.3. Права на членовете на съветите да придобиват акции/ облигации на дружеството (чл.247, ал.2, т.3 от ТЗ)

Уставният (регистриран) капитал на „АВИОНАМС“ АД е изцяло внесен и е разпределен в 2 091 447 броя поименни акции, всяка една с право на глас, право на дивидент и на ликвидационен дял. Дружеството не издавало облигации, привилегировани акции или акции с различни права/класове. Членовете на Съвета на директорите нямат права да придобиват акции и/или облигации на Дружеството.

13.4. Участие на членовете на Съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети (чл.247, ал.2, т.4 от ТЗ)

За участие в други дружества на членовете на Съвета на директорите на Дружеството от 20 март 2018 г. са подадени съответните декларации, приети от Търговския регистър на 27.03.2018 г.

13.5. Информация за сключени договори по чл.240б от ТЗ (чл.247, ал.2, т.5 от ТЗ)

През отчетната 2021 г., членовете на Съвета на директорите на „АВИОНАМС“ АД и/или свързани с тях лица не са сключвали с Дружеството договори, които излизат извън обичайната му дейност и/или съществено се отклоняват от пазарните условия по смисъла на чл.240, ал.1 от ТЗ.

За сключените договори на „АВИОНАМС“ АД със свързани лица, оповестени по-горе в настоящия доклад, има решения на Съвета на директорите на Дружеството, съгласно чл.240б, ал.2 от ТЗ.

14. ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО (чл.39, т.4 от ЗСч и чл.247, ал.3 от ТЗ)

Като най-голям риск пред навременното приключване на дългосрочния договор с NSPA от м. май 2015 г., както и на бъдещите проекти от съществено значение за дейността на Дружеството, от ръководството се оценяват външно-икономическите и политически отношения между Руската Федерация и САЩ, вкл. страните от Европейския съюз и партньорите от НАТО. С оглед на наложените санкции към Русия от страна на САЩ, потвърдени от страните членки на НАТО и Европейския съюз, все по-голямо значение за бъдещото развитие на Дружеството придобива състоянието на българската отбранителна индустрия като цяло и признаването на „АВИОНАМС“ АД като част от националните стратегически мощности за ремонт на авиационната техника в частност.

В контекста на посочените по-горе в настоящия доклад рискове и събития се очертава факта, че перспективите пред Дружеството, съответно неговите бъдещи финансови резултати до голяма степен зависят от възможностите за осигуряване на обратно финансиране гарантиращо навременното изпълнение на изпълняваните договори, както и от мястото на „АВИОНАМС“ АД, като авиоремонтен завод от стратегическо значение за националната сигурност в Политиката за участие на държавата в публичните предприятия, която предстои да се приеме от Министерския съвет.

На основание структурно определящото място на завода в областта на авиационната индустрия в България, както и на качеството му на стратегически обект от значение за националната сигурност, е необходимо отговорните структури на Министерството на отбраната да прекратят негативната тенденция от последните години, на Дружеството да не се възлагат поръчки за поддържане на Българските ВВС.

При анализа влиянието на външната и вътрешната среда, ръководството на „АВИОНАМС“ АД счита горните обстоятелства за съществени заплахи пред бъдещото развитие и потенциален риск за дейността на предприятието в дългосрочен план.

Поддържането на досегашните мощности и способности, свързани с неактуалните ВВЗ към Дружеството, през последните 10 год. донесоха значителни директни загуби. Извършеното по проектите през миналите години оказва значително негативно влияние върху финансовото състояние на Дружеството.

Предвид горните обстоятелства, формулираните по-долу цели за бъдещото развитие имат преди всичко нефинансови показатели - съобразени както с характера на дейността на Дружеството, така и с невъзможността да бъдат изготвени към момента средносрочни производствен и инвестиционен план, обвързани с осигурено обратно и/или инвестиционно финансиране от кредитни институции.

Като средносрочни цели Дружеството си поставя стабилизиране на финансовото състояние, запазване и развитие на кадровия потенциал, инвестиране в областта на ремонта и поддържането на нова/перспективна авиационна техника, включително за Българските ВВС. За изпълнение на тези цели към настоящия момент, основните задачи пред Дружеството са:

- Съхраняване позициите на завода като международно утвърдена Организация за техническо обслужване и ремонт на вертолети тип Ми-8/17 и Ми-171.
- Използване потенциала на наличните вертолети тип Ми, в различни страни и региони с цел развитие на нови пазари, вкл. пазарите за продажба на вертолети след извършен в завода КВР.
- Развитие на дейността като авиационен оператор в областта на пожарогасенето и аварийно-спасителните операции, както за България, така за съседните страни.
- Развитие на Дружеството на база сключване на договор/и с LMGI по Програмата за индустриално сътрудничество F-16 блок 70 - проекти 001, 002, 003 и 004 за ремонт, обслужване и логистика за доставки за Българските ВВС, както и в бъдещите проекти свързани с придобиване на самолети F-16 блок 70.
- Не на последно място - използвайки потенциала на натрупания опит при изпълнение на договора с NSPA от 2015 г. до настоящия момент, възвръщане позициите на АРЗ като основен партньор и за Българските ВВС при ремонта, обслужването и цялостната логистична поддръжка на жизнения цикъл на вертолетите Ми-17 и самолетите МиГ-29 и Л-39.

При реализиране на поставените цели бъдещото развитие на Дружеството би довело до постигане на следните резултати:

- Утвърждаване на „АВИОНАМС“ АД, като международно призната организация за ремонт, техническо обслужване, производство и търговия с различни типове Авиационно техническо имущество, предпочитан партньор и на Българското Министерство на отбраната в областта на всички проекти, свързани с придобиването на нови способности и последващото им поддържане.
- Обезпечаване на доходността от направените инвестиции за постигане на поставените цели, на базата на устойчиво повишаване на обема на приходите от основната дейност и рентабилността на собствения капитал на Дружеството.

15. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, КОИТО СА НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ЧЛ.39, Т.3 ОТ ЗСЧ)

С изключение на обстоятелствата свързани с военния конфликт в Украйна от 24 февруари, както и очакваните ефекти за Дружеството от приемане Политиката за участие на държавата в публичните предприятия по проекта представен за обсъждане и допълване от АППК на 17 март 2022 г., след датата на отчета, няма други важни събития от съществено значение за дейността на Дружеството, които да не са оповестени в пояснителните бележки към Годишния финансов отчет към **31.12.2021 г.**, и да изискват тяхното отделно оповестяване в настоящия Доклад за дейността на „АВИОНАМС“ АД за периода, приключващ на **31 декември 2021 година**.